



Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 09-12-900/22-16707-2

Podgorica, 28.06.2022. godine

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA
-n/r ministra, gospodina mr Ranka Krivokapića-

Poštovani gospodine Krivokapiću,

Povodom *Nacrta okvira saradnje Ujedinjenih nacija za održivi razvoj (UNSDCF) za period 2023 - 2027*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Nacrta okvira* i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni akt i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, navedeno je da za implementaciju predmetnog propisa nominalno nije potrebno izdvajanje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore, budući da će projektne aktivnosti u okviru strateškog okvira saradnje predominantno biti obezbijeđene iz donacije međunarodnih aktera.

Takođe, dostavljenim aktom je navedeno da se na temelju UNSDCF-a usvajaju periodični planovi saradnje, koji operacionalizuju prioritete predmetnim dokumentom, kao i da postoji prostor da Ministarstvo vanjskih poslova, kroz kandidovanje projekata, uzme učešće u finansiranju projekata, što bi pretpostavljalo zasebnu pripremu sa svom propratnom dokumentacijom.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta nema primjedbi na *Nacrt okvira saradnje Ujedinjenih nacija za održivi razvoj (UNSDCF) za period 2023 - 2027*.

S poštovanjem,



MINISTAR
mr Aleksandar Damjanović

inovirano

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo vanjskih poslova

NAZIV PROPISA

Okvir saradnje Ujedinjenih nacija za održivi razvoj (UNSDCF) za period 2023-2027.

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Okvir saradnje Ujedinjenih nacija za održivi razvoj (UNSDCF) za period 2023-2027. predstavlja stratešku strukturu saradnje Vlade Crne Gore i UN sistema u zemlji koja mapira djelovanje u domenu inkluzivnog ekonomskog razvoja i održivosti životne sredine, razvoja ljudskog kapitala, smanjenja ranjivosti i socijalne inkluzije, te društvene kohezije u kontekstu upravljanja usmjereno na ljude, vladavine prava i ljudskih prava. UNSDCF-u je prethodio petogodišnji strateški dokument saradnje između Vlade Crne Gore i UN sistema, te predmetni dokument predstavlja temeljni okvir za nastavak saradnje između dvije strane.

Odgovarajući na nacionalne prioritete, UNSDCF za period 2023-2027. je izrađen kao zajednička obaveza tima Ujedinjenih nacija u zemlji (UNCT) da doprinese napretku u dijelu realizacije Agende 2030. i pristupanja EU. Strateški doprinosi su osmišljeni na način da budu fleksibilni i da odgovore na Vladine nacionalne razvojne prioritete i strategije oporavka od pandemije kovida-19. To će se postići kroz integrisane multisektorske strategije za ostvarivanje ishoda iz UNSDCF-a u cilju promovisanja inkluzivnog zelenog rasta i zaštite prirodnih resursa, povećanja socijalne inkluzije i dalje osnaživanje institucija kojima se vjeruje, te koje su odgovornije i rodno odgovorne.

Niti jedan subjekat nije oštećen kao rezultat sprovođenja prethodnih strateških programa saradnje Vlade Crne Gore i UN sistema, već generišu pozitivne rezultate na set društveno-ekonomskih aktera u kontekstu održivog razvoja i kontinuiranog razvoja ljudskog kapitala.

Ukoliko ne bude usvojen Okvir saradnje Ujedinjenih nacija za održivi razvoj (UNSDCF) za period 2023-2027, odnos Vlade Crne Gore i UN sistema neće biti definisan i usmjeravan dokumentom koji definiše prioritete i konceptualizuje aktivnosti višegodišnje saradnje, s obzirom da prethodni petogodišnji program ističe na kraju 2022. godine. Na tim linijama, neophodno je usvojiti predmetni UNSDCF, te time omogućiti nastavak programske saradnje Vlade Crne Gore i UN sistema.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

UNSDCF je usklađen sa Srednjeročnim programom rada Vlade 2022-2024 i sa strateškim dokumentima iz sva tri tematska stuba (navedeno niže), što podrazumijeva usklađeno djelovanje svih resora Vlade na liniji postojećih Vladinih dokumenata koja su nabrojana UNSDCF.

Tri stuba strateških prioriteta su sljedeći:

1. Inkluzivan ekonomski razvoj i održivost životne sredine
2. Razvoj ljudskog kapitala, smanjenje ranjivosti i socijalna inkluzija

3. Društvena kohezija, upravljanje usmjereno na ljude, vladavina prava i ljudska prava.

U okviru prvog stuba, očekivani ishodi su sljedeći:

- Do 2027. godine svi u Crnoj Gori, a naročito ranjive grupe, imaju koristi od unaprijeđenog upravljanja i stanja prirodnih resursa, kao i od sve inovativnijeg, konkurentnijeg, rodno odgovornijeg i inkluzivnijeg ekonomskog razvoja koji je niskokarbonski i otporan na klimatske promjene.

U okviru drugog stuba, očekivani ishodi su sljedeći:

- Do 2027. godine svi u Crnoj Gori, a posebno ranjive grupe, imaju koristi od pravednog, rodno odgovornog i univerzalno dostupnog sistema socijalne i dječije zaštite i kvalitetnih usluga, uključujući radnu aktivaciju i razvoj sposobnosti;
- Do 2027. godine svi u Crnoj Gori, a posebno ranjive grupe, imaju koristi od osnaženog ljudskog kapitala, uključujući rani razvoj djeteta i otporniju, rodno odgovorniju i kvalitetniju zdravstvenu zaštitu i obrazovanje.

U okviru trećeg stuba, očekivani ishodi su sljedeći:

- Do 2027. godine svi u Crnoj Gori, a posebno ranjive grupe, imaju koristi od unaprijeđene društvene kohezije, povećanog ostvarivanja ljudskih prava i vladavine prava, kao i od odgovornih i rodno osviještenih institucija.

Analiza koja je sprovedena 2018. godine - *Uzajamne veze: Agenda 2030 i pristupanje EU* - prepoznala je sinergiju između Agende 2030. i procesa pristupanja EU i pokazala da će postizanjem svih mjerila za pristupanje EU država ostvariti gotovo 65% ciljeva održivog razvoja (SDG). Ispunjavanjem zahtjeva iz pravne tekovine EU, Crna Gora će biti bliža postizanju SDG-a. Imajući to u vidu, UNSDCF je usklađen sa pristupanjem EU, kao jednim od tri glavna vanjskopolitička cilja i jednim od ključnih nacionalnih prioriteta. Potencijal da se ove sinergije iskoriste leži u tri poglavlja, koja bi imala najveći uticaj: PP 27 o životnoj sredini i klimatskim promjenama, PP 23 o pravosuđu i temeljnim pravima i PP 19 o socijalnoj politici i zapošljavanju. Ako se ostvare zahtjevi iz PP 27, oko 25% ciljeva iz SDG će biti ostvareno.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Program će se sprovoditi na nacionalnom nivou pod opštom koordinacijom Ministarstva vanjskih poslova (Vladino tijelo za koordinaciju). Programske aktivnosti će sprovoditi ministarstva, NVO, međunarodne organizacije i agencije sistema UN. UNSDCF će postati operativan kroz izradu zajedničkih planova rada (ZPR) i/ili planova rada za određene agencije i, po potrebi, projektnih dokumenata koji opisuju konkretne rezultate koje treba ostvariti i predstavljajuće, po potrebi, sporazum između agencija iz sistema UN i pojedinačnih implementacionih partnera o korišćenju resursa. U mjeri u kojoj je to moguće, agencije i partneri sistema UN će za implementaciju programskih inicijativa koristiti minimum potrebne dokumentacije, odnosno potpisani UNSDCF i potpisane zajedničke ili pojedinačne agencijske planove rada i projektne dokumente. Po potrebi, međutim, projektni dokumenti se mogu pripremiti koristeći, između ostalog, relevantni tekst iz okvira UNSDCF i zajedničkih planova rada ili planova rada i/ili projektnih dokumenata pojedinačnih agencija.

Zajednički upravni odbor (ZUO) Vlade Crne Gore i Ujedinjenih nacija biće najviše nadzorno tijelo za UNSDCF. Odborom će kopredsjedavati ministar vanjskih poslova i stalni koordinator UN u ime UNCT u Crnoj Gori. Članovi ZUO će biti ključni partneri utvrđeni u okviru UNSDCF, a čine ih ključna vladina ministarstava i šefovi subjekata UN-a. Međunarodne finansijske institucije, bilateralni razvojni partneri, predstavnici privatnog sektora i civilnog društva mogu biti pozvani na sastanke odbora. Sastav i članovi ZUO će biti usaglašeni sa Vladom Crne Gore. ZUO će se sastajati jednom godišnje, obavljati strateški nadzor, usmjeravati proces realizacije okvira UNSDCF i obezbjeđivati njegovu usklađenost sa promjenjivim kontekstom u zemlji, nacionalnim, regionalnim i međunarodnim razvojnim procesima,

mehanizmima i ciljevima, kao i povezanost sa drugim procesima kao što je proces pristupanja EU. ZUO će isto tako pružiti podršku mobilizaciji resursa za UNSDCF i identifikovati mogućnosti za finansiranje razvoja. ZUO će pratiti napredak, izazove i prilike i usmjeravati implementaciju UNDCF. Po potrebi će davati smjernice o promjenama pravca djelovanja. ZUO će analizirati godišnji izvještaj o napretku koji će pripremati UNCT kroz konsultacije sa relevantnim partnerima Vlade. Stalni koordinador UN će izvještaj predstaviti ZUO. Izvještaj će se temeljiti na napretku u odnosu na zadatke iz Zajedničkog plana rada (ZPR). ZUO će takođe razmatrati i usvajati ZPR za narednu godinu.

Za potrebe djelotvorne implementacije okvira UNSDCF, interne koordinacije i koherentnog pristupa cijelog sistema UN analizi, planiranju, implementaciji i monitoringu okvira UNSDCF, za svaku oblast strateških prioriteta biće formirana jedna rezultatska grupa. Pošto u okviru UNSDCF postoje tri strateške prioritete oblasti, UNCT će uspostaviti tri rezultatske grupe kao podršku implementaciji okvira UNSDCF-a.

Rezultatske grupe će prvenstveno biti odgovorne za izradu i ažuriranje zajedničkih planova rada, planova praćenja, evaluacije i sticanja znanja (MEL) i finansijskih okvira za postizanje rezultata iz okvira UNSDCF. Rezultatske grupe će tokom implementacije okvira UNSDCF identifikovati mogućnosti za zajedničko programiranje i zalaganje UN, izazove i prilike za sticanje novih znanja. Kontinuirano će pratiti rezultate, promjenjivi kontekst u zemlji i rizike i kroz Zajednički plan rada preporučiti promjenu pravca djelovanja za UNSDCF. Rezultatske grupe će dati doprinos Kancelariji rezidentnog koordinadora (RCO) u izradi Godišnjeg pregleda ostvarenog napretka prije sastanaka Zajedničkog upravnog odbora. Prilikom izrade tog pregleda, RCO i rezultatske grupe će konsultovati ključne zainteresovane strane, uz podršku RCO.

Preferirana opcija je da se UNSDCF sprovodi na nacionalnom nivou pod opštom koordinacijom Ministarstva vanjskih poslova, te da programske aktivnosti sprovode ministarstva, nevladine organizacije, međunarodne organizacije i agencije sistema UN-a kroz operacionalizaciju zajedničkih aktivnosti u vidu izrade i usvajanja zajedničkih planova rada i, u skladu sa potrebama, projektnim dokumentima koji bi opisali konkretne ciljne rezultate. Nadalje, neophodno je osigurati efektivan i efikasan rad rezultantskih grupa, koje će navigirati internom koordinacijom, aktivnostima i monitoringom u odnosu na tru strateške prioritete oblasti. Takođe, od kapitalne je važnosti da ZUO Vlade Crne Gore i UN sistema bude najviše nadzorno tijelo za UNSDCF.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Uspješna i potpuna realizacija UNSDCF-a će ostvariti pozitivne efekte na cjelokupno crnogorsko društvo, naročito u kontekstu održivog razvoja, inkluzivnog ekonomskog razvoja, unapređenja ljudskog kapitala, smanjenja ranjivosti i osnaživanje socijalne inkluzije, te u domenu dodatnog razvoja dobrih praksi u dijelu upravljanja koje je usmjereno na ljude, vladavinu prava i ljudskih prava.

Implementacija dokumenta u potpunosti korespondira osnaživanje tržišne konkurencije, te diversifikaciji i održivosti crnogorske privrede.

Administrativna opterećenja sprovođenja UNSDCF-a se odnose na uključenost predstavnika resornih ministarstava i institucije koji će biti zaduženi za koordinisanje i realizaciju dalje dogovorenih zajedničkih aktivnosti.

Usvajanje i realizacija predmetnog UNSDCF-a neće kreirati troškove građanima i privredi, već sadrži potencijal da dalje poboljša njihovu socio-ekonomsku poziciju kroz programski fokus na inkluzivni ekonomski razvoj i održivost životne sredine.

Potencijalni troškovi koji proizilaze iz sprovođenja UNSDCF-a se odnose na sljedstveno definisanje projektnih aktivnosti kroz planove rada, te pozicije naših institucija u pogledu eventualne finansijske kontribucije određenim projektima, što će biti potrebno zasebno odobriti u vidu usvajanja novog akta Vlade. U svakom slučaju, pozitivni efekti uspješne realizacije UNSDCF-a nadilaze potencijalne troškove koji mogu biti generisani u ovom procesu.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Nominalno nije potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju UNSDCF-a, imajući u vidu da će se projektne aktivnosti u okviru strateškog okvira saradnje predominantno biti obezbjeđeno iz donacije međunarodnih aktera. Donatorska sredstva prikuplja UN sistem.

Na temelju UNSDCF-a se usvajaju periodični planovi saradnje, koji operacionalizuju definisane prioritete predmetnim dokumentom. Na tim linijama, postoji prostor da naša strana, kroz kandidovanje projekata, uzme učešće u finansiranje projekata, što bi pretpostavljalo zasebnu pripremu informacija, sa svom prpratnom dokumentacijom, i usvajanje od strane Vlade.

Nacrt UNSDCF-a je prethodno dostavljen Ministarstvu finansija, čiji su predstavnici dostavili sugestije u tematskom dijelu dokumenta, koje su inkorporirane u tekst.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

UNSCDF je izrađen na osnovu interno pripremljene Opšte analize stanja u zemlji (CCA) i konsultacija sa zainteresovanim stranama, predstavnicima civilnog društva, razvojnim partnerima, državama članicama sistema UN i posebne konsultacije sa ženama i mladima. Runde tehničkih konsultacija sa Vladom su održane slijedeći princip odozdo prema gore, i predhodile su posebnom sastanku na

visokom nivou, na kojem su usvojeni strateški prioriteti UNSDCF-a. Konsultacije sa Vladom na tehničkom nivou u cilju potvrđivanja utvrđenih prioriteta i ishoda održane su u septembru 2021. Nakon toga je uslijedila Radionica o strateškim prioritetima na visokom nivou u decembru 2021. sa najvišim rukovodstvom koje je podržalo prioritete UNSDCF-a.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

U okviru prvog ishoda, indikatori uspješnosti su sljedeći:

1. Stopa zaposlenosti: Ukupno muškarci, žene, mladi (15-24);
2. Neaktivna populacija zbog odgovornosti vezanih za pružanje njege (20-60)
3. Emisije gasova s efektom staklene bašte: Ukupne emisije gasova staklene bašte izražene kao ekvivalent CO₂
4. Površina zemljišta sa unaprijedjenim upravljanjem u korist biodiverziteta (u ha)
5. Globalni indeks inovacija
6. Udio električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora u ukupnoj neto potrošnji energije na godišnjem nivou
7. CAT-I (Alatka za ocjenu kapaciteta infrastrukture) ocjena podsticajnog okruženja
8. Indeks rodne ravnopravnosti, dimenzije novac, vrijeme i rad
9. OECD-ov indeks politike malih i srednjih preduzeća
10. Globalni indeks konkurentnosti
11. Ukupni izdaci po glavi stanovnika na očuvanje, zaštitu i konzervaciju cjelokupnog kulturnog i prirodnog naslijeđa, prema izvorima finansiranja (javni, privatni), vrsti naslijeđa (kulturno, prirodno) i nivou vlasti (nacionalni, regionalni, lokalni/opštinski) (indikator SDG 11.4.1)

U okviru drugog ishoda, indikatori uspješnosti su sljedeći:

1. Udio ljudi kojima prijeti rizik od siromaštva, podaci raščlanjeni po polu i starosnoj dobi
2. Udio ljudi koji se nalaze u teškoj materijalnoj situaciji, podaci raščlanjeni po polu i starosnoj dobi
3. Udio žena starosne dobi od 20 do 24 godine koje su sklopile brak ili su ušle u zajednicu prije navršene 15 godine i prije navršene 18 godine života
4. Stopa aktivnosti (%) stanovništva (15+), podaci raščlanjeni po polu
5. Udio djece uzrasta od 1 do 14 godina koja su doživjela fizičko kažnjavanje i/ili psihološku agresiju od strane staratelja u proteklih mjesec dana
6. Procenat djece na porodičnom smještaju od ukupnog broja djece u svim oblicima formalne alternativne brige
7. Višedimenzionalno siromaštvo djece (udio djece suočene sa dvije ili više deprivacija)
8. Udio povratnika koji imaju koristi od integrisane podrške reintegraciji u skladu sa standardima EU i međunarodnim standardima, podaci raščlanjeni po polu i starosnoj dobi.

U okviru trećeg ishoda, indikatori uspješnosti su sljedeći:

1. Udio ljudi koji smatraju da su dobrog ili vrlo dobrog zdravlja, podaci raščlanjeni po polu
2. Udio ciljne populacije obuhvaćene svim vakcinama iz nacionalnog programa
3. Indeks obuhvata univerzalnim zdravstvenim uslugama
4. Procenat djece uzrasta 3-4 godine koja su razvojno na dobrom putu u smislu pismenosti-poznavanja brojeva, fizičkih i socio-emocionalnih sposobnosti i sposobnosti za učenje, indeks ranog razvoja
5. Učešće u obrazovanju u ranom djetinjstvu, stopa upisa po starosnim grupama (i polu)
6. Udio djece na kraju nižeg srednjeg obrazovanja koja postižu minimalni nivo znanja iz čitanja, prirodnih nauka i matematike
7. NEET –procenat mladih starosne dobi od 15 do 24 godine koji nisu u sistemu obrazovanja, zaposleni, niti se usavršavaju.

U okviru četvrtog ishoda, indikatori uspješnosti su sljedeći:

1. Indeks percepcije korupcije

2. Udio stanovništva koje je prijavilo da je lično doživjelo diskriminaciju ili je bilo uznemiravano u proteklih 12 mjeseci na osnovu nekog diskriminišućeg razloga koji je zabranjen međunarodnim standardima ljudskih prava, opšta populacija, romska populacija
3. Mandati koji pripadaju ženama u Skupštini, Vladi, i skupštinama opština
4. Balkanski barometar: Nivo tolerancije i poštovanja različitosti; Jednakost pred zakonom; Dostupnost javnih usluga preko digitalnih kanala; Povjerenje u institucije: Skupština, Vlada, sudovi i pravosuđe, Ombudsman/zaštitnik ljudskih prava i sloboda.
5. Svjetski indikatori upravljanja Svjetske banke: Indeks efikasnosti vlade; Indeks učešća javnosti i odgovornosti; Indeks vladavine prava
6. Nivo uspostavljenosti stalnog nacionalnog koordinacionog mehanizma za dječja prava
7. Procenat djece u sukobu sa zakonom za koje se izriču diverzione/alternativne mjere i vaninstitucionalni tretman
8. Nivo unapređenosti sistema za upravljanje migracijama u odnosu na preporuke EK, GCM i GCR
9. Indeks medijske pismenosti.

Imajući u vidu najnovije dokaze i podatke, uključujući one o uticaju pandemije kovida 19, kao i razvojnu perspektivu Crne Gore, Opšta analiza UN-a za Crnu Goru će biti sačinjavana. Zadatak će preuzeti međuagencijska radna grupa UN-a pod ukupnim vođstvom tima UNCT (UN tima), a uz podršku rezultatskih i radnih grupa. Rezultatske grupe će tokom implementacije UNSDCF biti zadužene za MEL planove za svoje pojedinačne oblasti. Rezultatske grupe će pružati podršku timu UNCT u redovnom monitoringu UNSDCF-a.

Rezultatske grupe, uz podršku RCO, će obezbijediti da aktivnosti UN agencija koje se odnose na monitoring, evaluaciju i sticanje znanja budu koordinisane i usklađene sa aktivnostima praćenja, evaluacije i sticanja znanja iz UNSDCF. Rezultatske grupe će isto tako obezbijediti da posebne aktivnosti praćenja i evaluacije UN agencija, povezane sa njihovim sopstvenim rezultatima i resursima (doprinosi agencija), budu evidentirane od strane relevantnih UN agencija direktno u UN INFO da bi se omogućilo djelotvorno izvještavanje o rezultatima UNSDCF.

Ad hoc grupa, uz podršku rezultatskih grupa, će upravljati završnom evaluacijom UNSDCF, na način što će obezbijediti da potrebni dokazi o svakom indikatoru, kao i izvještaji tima UNCT i izvori informacija budu pripremljeni značajno unaprijed. Indikatori iz Rezultatskog okvira su usklađeni sa nacionalnim indikatorima SDG u mjeri u kojoj je to moguće. U pitanju su indikatori za koje su redovni i pouzdani podaci dostupni iz nacionalnih izvora. Praćenje rezultata iz oblasti rodne ravnopravnosti dodatno će podržati Radna grupa za rodnu ravnopravnost i ljudska prava.

Najvažniji izvori podataka za praćenje i izvještavanje o implementaciji UNSDCF biće: Uprava za statistiku Crne Gore (MONSTAT), EU SILC, MICS, Anketa o radnoj snazi, Balkanski barometar RCC-a, Dobrovoljni nacionalni pregledi, nacionalni i izvještaji tima UNCT prema mehanizmima za ljudska prava (ugovorna tijela, UPR, ažuriranje preporuka Posebnih procedura Savjeta UN za ljudska prava), saopštenja, izvještaji i završna zapažanja ugovornih tijela UN-a, podaci iz projekata UNagencija, izvještaji o brojnim istraživanjima koje su sprovodile različite agencije UN-a, kao i globalni izvještaji i indeksi.

UNSDCF će biti predmet Godišnjeg pregleda ostvarenog napretka od strane Zajedničkog upravnog odbora. Pregled će se zasnivati na izvještaju koji zajednički priprema UNCT, uz podršku upravljačkih struktura (rezultatskih grupa, radnih grupa i grupa za podršku) i relevantnih partnera iz Vlade. Izvještaj prikazuje objedinjene rezultate UN agencija- koje su dale doprinos, uključujući agencije koje fizički nijesu prisutne u Crnoj Gori. U izvještaju se ne predstavlja samo napredak postignut u odnosu na planirane rezultate iz ZPR, već se dokumentuju i stečena znanja i uključuju u plan sticanja znanja UN agencija. Tokom izrade pregleda, ZUO će preporučiti izmjene pravca djelovanja, ako ih ima, u strategijama, rezultatima i resursima ili aranžmanima za implementaciju, sa ciljem da UNSDCF bude djelotvorniji. Izvještaj će se oslanjati na nacionalne izvore podataka i povezati ih sa dokazima proisteklim iz implementacije UNSDCF.

Godišnji pregled ostvarenog napretka će biti dostavljen najvažnijim zainteresovanim stranama uključujući Vladu, implementacione partnere, privatni sektor i civilno društvo. Pregled će biti predstavljen i dostupan široj javnosti. Godišnji pregled ostvarenog napretka će isto tako poslužiti kao izvor informacija za Vladine tematske i sektorske preglede, a koristiće se i u okviru izrade sljedećeg DNP.

Završna evaluacija okvira UNSDCF će biti sprovedena tokom pretposljednje godine ciklusa UNSDCF, uz konsultacije sa Vladom. Evaluacija će dokumentovati postignute rezultate u odnosu na planirane rezultate, u skladu sa Rezultatskim okvirom i ZPR. Ad hoc grupa formirana za potrebe evaluacije UNSDCF će pružiti podršku timu UNCT u organizaciji evaluacije. Obezbjediće se da rezultati pojedinačnih UN agencija budu ispravno i sveobuhvatno prikazani i obuhvaćeni u evaluaciji. Rezultatske grupe i ad hoc grupa će u tu svrhu obezbijediti dostavljanje potpunih informacija o napretku ili problemima specifičnim za agenciju, a koje bi mogle biti od koristi za završnu evaluaciju. Evaluacije specifične za agenciju i evaluacija UNSDCF će se, kada je to moguće, kombinovati da bi se smanjili troškovi i procesi.

Rezultatske grupe i ad hoc grupa će tokom implementacije dati doprinos kvalitetu podataka. Stečena znanja će se koristiti za sljedeći ciklus UNSDCF. Evaluacija će takođe poslužiti kao mehanizam odgovornosti UN-a u Crnoj Gori prema Vladi i građanima.

Evaluacija će biti nezavisna i sprovedena prema kriterijumima evaluacije Komiteta za razvojnu pomoć OECD-a, sa ciljem da se procijeni relevantnost, djelotvornost, efikasnost, održivost i potencijalni krajnji uticaj. Sprovedeće se na inkluzivan i participativan način, uključujući, između ostalog, razgovore sa relevantnim grupama stanovnika da se procijeni uticaj na njihove živote. Koristiće moderne alate i tehnike za prikupljanje informacija, kada je to izvodljivo i slijediti norme i standarde Grupe UN-a za evaluaciju. Završni izvještaj o evaluaciji će biti dostupan javnosti.

Datum i mjesto

28. jun 2022. godine, u Podgorici

Starješina

